

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati pet vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kmetova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Šanghajski problem:

Intervencija Anglije in Zedinjenih držav

Ministrski konferenci v Londonu in Washingtonu sta se nanašali na skupno angleško-ameriško posredovalno akcijo na Daljnem vzhodu

LONDON, 18. avgusta. br. Katastrofa, ki je zadela Šanghaj zaradi japonskega vpada na kitajsko ozemlje, je silno vznemirila vso mednarodno javnost. Velele so se morale začasnó odrediti vsem svojim interesom v tem gospodarskem in finančnem centru na Daljnem vzhodu. V vseh političnih središčih prizadetih velen so se večer vršila važna posvetovanja odločilnih faktorjev o njihovem nadaljnjem zahtevanju v Šanghaju in vobče na Daljnem vzhodu. Dve najbolj pomembni konferenci sta se vršili v Londonu — pod vodstvom Edena, ki je zaradi tega prekinil svoj dopust — in v Washingtonu, kjer sta imela Roosevelt in Hui dolg posvet. Roosevelt je takoj nato sprejel glavne poveljnike ameriške vojske, vojne mornarice in letalstva. Kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi, so bili sklepi teh konferenc izrednega pomena za angleško-ameriško posredovalno akcijo na Daljnem vzhodu. Listi soglasno ugotavljajo, da so dogodki v Šanghaju namah postavili v ozadje vse preteče evropske probleme. Po njihovem obtem mnenju sicer ni pričakovati, da bi kakšna izvenzajska velesila z oboroženo silo posegla v spor med Kitajci in Japonci, vendar pa bi Anglija in Amerika s skupnim nastopom, kakor to ugotavlja „New Chronicle“ lahko odločno vplivali na nadaljnji razvoj dogodkov in prisilili oba nasprotnika h kompromisu. Vmešavanje Društva narodov bi utegnilo po vseh dosedanjih izkušnjah povzročiti le še večjo zmešnjavo. Položaj v Evropi je sicer delikaten, vendar pa bi bilo prav zaradi tega potrebno pospešiti likvidacijo spora na Daljnem vzhodu.

Položaj v šanghajskih mednarodnih koncesijah

Šanghaj, 18. avgusta. br. V evropskih okrajih je se položaj še nadalje poslabšal. Evakuacija Američanov, Angležev in deloma tudi pripadnikov drugih narodnosti se je sicer že pričela, vendar bo trajalo najmanj teden dni, da bodo vsi tujci zapustili mesto. Na koncesijskem ozemlju se je iz ostalih delov Šanghaja zbralo že milijon ljudi. Mednarodne straže so jih zamašle zadrževale, begunci so sami porušili barikade in odstranili žične ovire ter zasedli vse ceste, dvorišča in veže evropskih hiš. Nevarnost, da izbruhne epidemije, je zmerom večja. Tudi v privatnih poslopih improvizirane bolnišnice so že prenapolnjene. Število žrtev se je do davi povzpelo na 1218. V francoski koncesiji so se dovršile priprave za evakuacijo žena, otrok in starcev. V luki se nahaja že precejšnje število francoskih ladij, ki čakajo na ugodno priliko, da odvedejo Francoze in Čehoslovake, Švitarje ter Belgijce. Ki so pod francosko zaščito, iz Šanghaja v Hongkong. Iz Indokine je prispelo večer, ki so pod francosko kolonialno vojaštvo, iz Singapora po 900 angleških vojakov. Francosko vojaštvo je pričelo tudi že aktivno braniti koncesijsko ozemlje i proti Kitajcem i proti Japoncem. Ko se je večer popoldne pojavilo spet nekaj kitajskih letal nad koncesijo, so jih pričele francoske protiletalske baterije ostro obstreljevati, tako da so se morala naglo spet umakniti proti vzhodu. Dovernose so bile tudi priprave za evakuacijo Nemcev, ki jih vodi poseben nemški odbor. V severnem delu mednarodne koncesije, v katerem so danes divjali hudi boji, pa je nastala zaradi njih med tisoč japonskih civilistov strašna panika. Večina je zbežala proti jugu. Kakor poročajo iz Kantona in Nankinga, so tamkajšnji Japonci zapustili obe mesti. Iz Kantona so se odpeljali na Formoso, iz Nankinga pa v Cingtao.

Kitajci še zmerom v premoči

Včeraj so se razvneli doslej najhujši boji v parku Hongkiju. Mednarodni opazovalci, ki so se zbrali na stehi Šanghajskega nebotičnika Sasunga so lahko natančno zasledovali potek borbe. Že na vse zgodaj so japonske ladje pričele obstreljevati kitajske postojanke v tem parku, posebno vzdolž levega obrežja Sučova in na drugem koncu blizu severne postaje. Kitajska artiljerija na je z vso vsemno reagirala in sistematično uničevala vse objekte v japonskem okraju. Mnogo kitajskih granat je padlo tudi v sosednje dele mednarodne koncesije. Porušili so veliko japonsko trgovsko hišo v neposredni bližini japonskega generalnega konzulata in sestrelili tudi več japonskih letal. Neka granata je ubila 17 japonskih civilistov. Ostali so se v blaznem strahu razbežali. Že zjutraj se je borba razširila tudi na sosednji kitajski del mesta Čangkung, dalje na Čapej in vse do Vusunga na severnem koncu šanghajskega področja. Vusung je večer prejel svoj ognjeni krs. Japonske vojne ladje so popoldne razmajale zidove te kitajske trdnjave, vendar pa Japonci tudi s ponovnimi napadi niso mogli pregnati kitajskih milicnikov iz nje. Proti Čapeju so pričeli večer popoldne z napadi, pri katerih je sodelovala nova japonska divizija, ki je pravkar pri-

spela s Koreje. Izčrpane mornariške strelce so poslali v zaledje na oddih.

Čangkajšek na čelu šanghajske vojske

Čeprav so tudi letala z obeh strani že posegala v vojne operacije, odločitev tudi večer še ni padla. Kitajci so sicer zavzeli nekaj postojank v Hongkiju, okrog severne postaje in na drugi strani Huangpuja severno Paotunga, vendar ti uspehi niso mogli mnogo spremeniti splošnega položaja na fronti. Nenadoma pa se je popoldne razširila vest, da je maršal Čang kajšek prevzel vodstvo vojske v Šanghaju. V kratkem bo prišel na fronto in hkratu bo redna kitajska vojska, ki šteje sedaj 13 divizij, ojačena za nadaljnjih 6 divizij rezervnega vojaštva. Morala kitajske armade je vsekakor na višku, pa tudi ostalo prebivalstvo se ne predaja obupu. Kljub toči granat in bomb se po cestah v mirnejših okrajih zbirajo ljudje okrog voditeljev tajnih organizacij, ki jih strastno vnamajo za obračun s sovražnikom. Nič manj bojovito razpoloženje pa vlada tudi

na japonski strani, čeprav so Japonci dosegli kaj malo uspehov. Na novo prispelo vojaštvo se je večer izkrcalo z vojnih ladij med prepevanjem bojnih pesmi. Iz Tokija poročajo, da je neki rezervni častnik, ki zaradi bolezni s svojimi vojniki ni mogel na Kitajsko, svečano izvršil harakiri pred celim polkom, ko se je baš pripravil na odhod. Iz Tokija so večer in danes odinile na Kitajsko 3 nove divizije vojaštva.

Pred japonsko ofenzivo v Šantungu

Japonska letala so večer ponovno napadla Nanking, dalje Čiančing v pokrajini Čekiang in vse važnejše strateške točke zapadno od Šanghaja. V pokrajini Šantung pa se je zaradi umora dveh japonskih mornarjev v Cingtau položaj zelo poslabšal. Kitajska vojska je tja odpelala že večje oddelke vojaštva, ker je nastala nevarnost, da bodo Japonci vdrli tudi v to pokrajino. Končno so se tudi v Kantonu pričeli z vso vsemno pripravljati za obrambo proti eventualnim japonskim letalskim napadom.

Baski ustavili nacionalistično ofenzivo

Nova fronta v Kantabrijskih gorah — Republikanske izgube — Ofenziva republikancev pri Madridu

Santander, 18. avgusta. pr. Poslednja nacionalistična ofenziva v palencijski pokrajini se je nenedoma ustavila na južnih pobočjih Kantabrijskih gorah tik za Reinoso. Baski so se po zadnjih neuspehih naglo reorganizirali. Na pomoč so jim prihiteli veliki oddelki asturijskih rudarjev, ki so bili sprčo zatijati na fronti pri Oviedu razbremenjeni. Na strmih pobočjih pogorja Labra, ki sega 2000 m visoko, so si zgradili močne postojanke. Prezela pri Canedi in Lantueni, ki ležita med vrhovi pogorja de Jur in Pardas in preko katerih vodi cesta proti Santanderu, sta tako zelo utrjena, da ju nacionalisti zlepa ne bodo mogli zavzeti. Pa tudi na velikih ovinkih pri Ujaju so si Baski v poslednjih dneh z vso naglico zgradili silne utrbe. Tudi nacionalistično letalstvo ne more do njih, ker so dobro zaščitene po protiletalskih baterijah na vseh okoliških vrhovih. Nacionalisti so večer zavzeli le še nekaj manjših postojank v okolici Reinose. V ostalem pa so s poslednjo ofenzivo dosegli znatne uspehe. Prodrli so v širini 50 km mestoma do 30 km globoko v dosežane republikanske ozemlje. Po krivdi vrhovnega baskijskega poveljstva na tej fronti so malone obkolili in ujeli 20 bataljonov baskijskih milicnikov, katerim se je v zadnjem trenutku in z velikimi izgubami posrečilo umakniti se proti severu. Preko 600 Baskov je bilo ubitih, okrog 200 ujetih. Obenem so nacionalisti, ki so bili tehnično in številčno v znatni premoči, Baskom zaplenili precejšnjo množino orožja, topov in tankov.

Poleg večjih oddelkov falangistov je pri tej največji nacionalistični ofenzivi sodelovalo tudi 60 tisoč tujih prostovoljcev, razdeljenih v 4 divizije, pod vrhovnim poveljstvom generala Basciociantija.

Kakor na aragonski so republikanci tudi na madridski fronti večer pričeli napadati republikanske postojanke, da bi tako nacionaliste prisilili, da zmanjšajo svoj pritisk proti Santanderu. Prostovoljska brigada je večer pri Campozeleu prodira

globoko v omrežje nacionalističnih obrambnih postojank in zavzela več strateško važnih točk.

Novi upori v nacionalističnih garnizijah

London, 18. avgusta. pr. Angleški listi so prešli iz Gibraltarja izprva, po očitvidnih potrjenih poročila o novih vojaških uporih in o kmečkih punitih v nacionalističnih deželah. Pred štirimi dnevi je izbruhnil velik upor v mestecu Laracu. Uporniki so pod vodstvom svojih oficirjev poneli napadati generalu Francu zveste falangiste, jih razorožili in deloma pobili. Tako so na mah postali gospodarji mesta in vse bližnje okolice. Nacionalistično vrhovno poveljstvo je moralo poslati proti njim cel polk tujih prostovoljcev in bataljon falangistov, ki sta šele po hudih borbah zadušila upor. Več nemških letal je mesto bombardiralo. Ko je bil upor zaduščen, so bili ujeti uporniki zdelimirani.

Do manjših uporov je prišlo ponovno v rudarskem revirju zapadno Penarroye, ki pa so bili že v kali zadušeni. V Aracenskijah gorah je nastal kmečki punt, ki se je razširil na več vasi. Kmetje so se uprli zaradi vojaških rekvizij njih pridelkov. Tudi tam je bil upor kmalu strt.

Ponovni angleški protest

London, 18. avgusta. br. Po naročilu vlade je angleški poslanik v Hendayu ponovno odločno protestiral pri španski nacionalistični vladi zaradi znanega letalskega napada na angleško tovorno ladjo „British Corporal“ v alžirskih vodah. Nacionalistične oblasti v Palmi na Mallorci so sicer tamkajšnjemu vicekonzulu izjavile, da nacionalistična letala dejansko niso sodelovala pri tem napadu, vendar je angleška vlada, kakor vse kaže, zbraja vse potrebne dokaze o krivdi nacionalistov.

Prevrat v Iraku

Kairo, 18. avgusta. k. Po umoru iraškega diktatorja generala Bekira Sidkija, znanega nasprotnika Angležev, je nastal v Iraku državni prevrat, ki so ga izvedli nezadovoljni generali. Že v ponedeljek zvečer je ministrski predsednik Hukmet Hussein Sulejman na zahtevo vojaških revolucionarjev podal ostavko celokupne vlade. Včeraj je Džamil bej Maf'aj sestavil novo vlado. Maf'aj je bil v Jvakrai ministrijski predsednik in je večer za najhujšega nasprotnika potojnega generala Bekira Sidkija.

Državni prevrat je bil izvršen z vso naglo. V noči od ponedeljka na torek so bile nenedoma preklicane vse telefonske in brezžične zveze z vsemi sosednjimi državami. Po poročilih iz Bagdada je nekod prišlo tudi do krvavih spopadov med uporniki in pristasi čedandega diktatorskega režima. Če se bo upornikom posrečilo uveljaviti se v Bagdadnem času, je pričakovati znatnih sprememb v mednarodno-političnih odnosih na Bliznjem vzhodu, kjer je zadnje čase močno narasel vpliv dveh srednje-evropskih velesil.

Demonstracije poljske opozicije

Varšava, 18. avgusta. o. Opozicijske stranke so organizirale na kmetih veliko demonstracijo proti režimu. Že večer se je pričela poslovna abstinenca kmečkega prebivalstva povod po državi. Kmetje so sklenili, da v znak demonstracije proti sedanjemu režimu na Poljskem 10 dni ne bodo ničesar kupovali in prodajali. Kmetje zahtevajo obnovo demokratskega režima na Poljskem.

Zanimivo je, da poljski listi doslej niso smeli ničesar poročati o tem kmečkem gibanju. V Varšavi so nacionalni demokrati priredili velike demonstracije proti vladi, prav tako tudi v Krakovu, kjer je bilo razdejanih celo nekaj šidovskih trgovskih lokalov v Krakovu so se nacionalni demokrati spopadli tudi s socialistično usmerjenim delavstvom. Tudi o teh dogodkih listi niso smeli poročati.

Kupujte domače blago!

Za ruskimi letalci ni sledu

Moskva, 18. avgusta. k. Mnogo ameriških in 58 ruskih radijskih postaj si že tri dni zamaš prizadeva priti v brezžične stike z Levanevskim. Letalci Golovin, Molokov, Vodopjanov in drugi so s svojimi letali že odrinili v arktične kraje. Ledolomilec „Krasin“ je prispel do Šmidovega rta in pluje z vso naglico dalje proti Aljaski. Poleg Materna in Grossena je na delu tudi več drugih ameriških letalcev, ki so že po dolgem in po čez preleteli kanadske tundre, a brez uspeha. Nade v rešitev Levanevskega in Kasanajeva se niso izgubljene, vendar povzroča oblastem veliko skrb okoliščina, da z letalce-ma ni mogoče priti v brezžično zvezo, ko vendar razpolagata z dvema oddajnjima aparatoma.

Nov ruski ljudski komisar za finance

Moskva, 18. avgusta. w. Predsednik osrednjega izvršnega odbora je imenoval namestnika predsednika sveta ljudskih komisarjev Čubarja za ljudskega komisarja za finance. Dosedanji ljudski komisar za finance Grinko je bil odstavljen.

Litvinov v Marijanskih Laznih

Praga, 18. avgusta. AA. Stefani: Potrjujejo vesti, da se sedaj nahaja v Marijanskih Laznih sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov. Pri njem je tudi sovjetski veleposlanik v Berlinu Jurenjev.

Manevri na Siciliji

Zaključek vojnih vaj — Vojaške parade pri Salemmiju — Mussolini: Sicilija v prvi bojni črti

Rim, 18. avgusta. o. Vojne vaje na Siciliji so danes dosegle vrhunec. Modra vojska se je docela mobilizirala in prešla v napad proti vpadnim rdečim silam. Okolna brigada, nova formacija italijanske vojske, je nasprotnika v nekaj minutah desorganizirala in ga pognala v beg. Za operacije te brigade je vladalo med pristojnimi tujimi atešaji veliko zanimanje. Manevri so si danes ogledovali tudi kralj, prestolonaslednik, Mussolini ter maršali Badoglio, Bono in Balbo.

Na ravnini pri Salemmiju bo jutri velika vojaška parada, pri kateri bodo nastopile vse formacije redne vojske in fasilistične milice ter tudi vsa letala, ki so sodelovala pri teh vojnih vajah. S to paradobodo vojne vaje v Siciliji zaključene.

Ministrski predsednik Mussolini, ki se je večer mudil še v Agrigentu, je odpotoval v Ribero in Sciacco, kjer se je vkrcal na križarko „Polo“ in se z njo odpeljal v Trapani na zapadnem koncu Sicilije. Med potjo se je udeležil tudi strelskih vojnih vaj na tej ladji. Iz Trapanija, kjer je imel danes kratek govor, namerava jutri oditi k vojaški paradi, nato pa v Palermo, kjer bo imel v petek popoldne svoj napovedani politični govor. Tudi v Trapaniju je nagovoril množico fašistov. Dejal je, da noče zmanjšati pomena svojega palermškega govora, da pa mora vendar naglasiti, da je po ustavitvi italijanske imperije Sicilija postala važna obmejna pokrajina, ki bo še velikega pomena za varnost in in-

tegralnost vse Italije. Sicilija je sedaj postavljena v prvo bojno črto.

Pariz, 18. avgusta. k. V petek bo imel Mussolini v Palermu svoj že v Messini napovedani politični govor, v katerem se bo nedvomno izrazil o stališču italijanske vlade glede odnosov napram Angliji, o sedanjem položaju v Sredozemskem bazenu in o nadaljnjih načrtih italijanske sredozemske politike. V vsej evropski politični javnosti vlada za ta govor veliko zanimanje. Italijanska vlada bo dotle nedvomno zbrala že vse potrebne informacije o nadaljnjem razvoju angleške politike v Sredozemlju. Podatki o razgovorih, ki jih je imel angleški poslanik v Rimu sir Eric Drummond za časa svojega bivanja v Londonu z lordom Halifaxom in Vansittartom ter nato na Skotskem z ministrskim predsednikom Chamberlainom, bodo nedvomno važen element, na podlagi katerega bo Mussolini zasnoval svoje palermske izjave. Končno se bo v svojem govoru nedvomno oziral tudi na najnovejšo diplomatsko razgovore med Berlinom in Londonom, pa tudi na poslednje londonske incidente z nemškimi novinarji.

Paris Journal meni, da bo Mussolini ponovno poudaril vojaško silo in duh italijanskega naroda, pripravljene vsak čas na nove borbe. Hkratu pa bo izjavil, da Italija sedaj nima nikakih ekspanzivistčnih namer. Naglasil bo, da je Italija pripravljena sodelovati ne le z Anglijo, nego tudi s Francijo, pri čemer pa se nikakor ne odrekla nemškemu prijateljstvu in načelom, na katerih sloni os Rim-Berlin.

Kongres evropskih tiskovnih agencij v Jugoslaviji

Beograd, 17. avgusta. AA. Osmo plenarna skupščina zveze evropskih časopišnih agencij bo od 24. avgusta do 5. septembra v naši državi. Zvezo agencij so ustanovili v Bernu pred več kot 10 leti. Od takrat se vsako drugo leto sestane plenarna skupščina vseh glavnih ravnateljev in ravnateljcev, vsako leto pa je navadna seja članov predsedstva in ravnateljcev agencij, ki imajo podati poročilo o kakšnem tehniškem, novinarskem, upravnem ali kakšnem drugem vprašanju, ki se tiče prizadev agencije. Na plenarnih skupščinah razpravljajo predvsem o težjih naročnikih, velikih dnevniki in tednikih, ki so jih poslali agencijam v svojih državah glede njihovega dela, poročevalske službe v tehniškem pogledu itd.

Za plenarno skupščino v Jugoslaviji so se doslej prijavili vsi glavni ravnatelji in ravnateljci agencij, med njimi g. Murray, glavni ravnatelj Reuterja v Londonu, glavni ravnatelj Havasa iz Pariza, Stefania iz Rima, DNB-ja iz Berlina, Pat-a iz Varšave, švicarske brzojavne agencije iz Berna, ČTK-ja iz Prage, danske agencije iz Kodanja, predsednik MTI-ja iz Budimpešte, glavni ravnatelj nizozemske agencije iz Amsterdama, ravnatelj norveške agencije iz Osla, švedske iz Stockholma, grške iz Aten, albanske iz Tirane, bolgarske iz Sofije, letonske iz Rige, litovske iz Kaunas, Radorja iz Bukarešte, dunajskega dopisnega urada in ravnatelj estonske agencije iz Revala. Ravnatelj belgijske agencije Olivier, ki se je tudi prijavil, je nenedoma umrl in bo zato zastopal Belgijo glavni ravnatelj Havasa. Portugalsko bo zastopal glavni ravnatelj

Reuterja, Finsko pa glavni ravnatelj švedske agencije. Na plenarni skupščini so vsi ravnatelji in njihovo spremstvo gostje domače agencije, članice zveze; tako bodo ravnatelji vseh agencij gostje agencije Avale. Gostje si bodo ogledali Jadran od Sušaka do Budve na ladji „Dubrovnik“. Iz Kotora pojdejo na Cetinje in na Lovčen nato pa se bodo odpeljali v Beograd, kjer bo slavnostna seja. Iz Beograda bodo odšli na Oplenac, kjer se bodo poklonili grobu kralja Aleksandra I. Zedinitelja ter na Avalo. Po obisku v Beogradu bodo odpotovali na Bled, kjer bodo ostali dva do tri dni, nato pa se bodo razšli.

Tuji beže iz Rusije

Pariz, 18. avgusta. br. Kakor poroča „Matine“, so ruske policijske oblasti večer izgnale iz Rusije večje število inozemskih umetnikov, ki so zadnje čase nastopali po ruskih gledališčih in varietejih. Vsi so bili osumljeni vohunstva v korist neklih tujih držav. Med njimi je mnogo Nemcev. Glede na zadnje aretacije inozemskih državljanov v Rusiji — samo v avgustu jih je bilo aretiranih 67 — kakor tudi glede na te izgone je med tujci nastala prava panika in so pričeli v vsej naglici zapuščati Rusijo. Policijske oblasti jim pri odhodu povzročajo precejšnje stitnosti.

Borzna poročila.

Curih, 18. avgusta. Beograd 10.—, Pariz 16.3425, London 21.71, New York 435.50, Bruselj 73.34, Milan 22.925, Amsterdam 240.10, Berlin 176.20, Dunaj 81—82.05, Praga 16.14, Varšava 82.55, Bukarešta 82.55.

Zakaj so se podražila drva

Zaradi povečanja izvoza se zalogo naglo krčijo

Ljubljana, 18. avgusta. Drva so se zadnje čase naglo podražila, kar zbija resne skrbi pri konzumentih pred zimo. Maseklo misli, da je podražitev drva v takšnem razmerju — pri nas se se podražila v nekaj tednih za 30% — nerazumljivo in da je utvarjeno umetno, vendar pa je dovolj razlogov, da si lahko razložimo naglo podražitev drva povsem objektivno. Statistični podatki o naši zunanji trgovini v prvem letošnjem polletju kažejo, da se je izvoz lesa vseh vrst zelo povečal v primeru s prejšnjimi leti. In to je glavni vzrok, da so se drva tako podražila.

Zaloga bukovih drv, nasekanih v lanske sezoni, so se začele naglo krčiti v gozdovih in skladiščih, kar je močno vplivalo na cene. Povpraševanje po drvah je zelo veliko ne le pri nas, temveč tudi v drugih državah, a blaga je malo. V nekaterih državah so baje spekulanti kupili drva ter navili cene. Na Madžarskem so oblasti začele razmišljati o uveljavitvi stroških ukrepov proti spekulantom. Tudi pri nas bi bili takšni ukrepi zelo potrebni. Večakor so cene drv poskočile precej, ko je bilo v zalozah vendar še mnogo suhih. V prejšnjih sezonah nasekanih drv. Povpraševanje po drvah se ne kaže le v povišanju cenah, temveč tudi v povišanju delavnosti v gozdovih. Podražilo zlasti v manjših kmečkih gozdovih, ki niso zaščiteni z zakonom o gozdovih.

Se bolj kakor izvoz drv, se je povečal izvoz lesa in lesnih izdelkov za 88%. Stavbena lesa je bilo v zadnjih letih izvoženega samo 1.193.000 več kakor letos, ko je znašal izvoz 673.980 ton v vrednosti 685 milijonov, med tem ko smo v letošnjem polletju izvozili 476.974 ton v vrednosti 427 milijonov din. Porabi porabe stavbenega lesa je treba pač pripisati pozitivni stavbi delavnosti. Vojna priložila v evropskih državah je tudi mnogo pripomočla, da se je povečal izvoz lesa in da se je podražilo les, ki ga vojna industrija uporablja za kemične predelave. Pomisliti je pa tudi treba, da so se podražile mnoge kovine, ki jih uporablja vojna industrija in ki bi jih sicer uporabljali v stavbarstvu mnogo bolj nametu lesa.

Letos uvažata mnogo več lesa zlasti Anglija in Nemčija in kupujeta tudi od nekaterih manjših držav, n. pr. Jugoslavije in Rumunije, ki doslej niso zalagale svetovnih

tržiš z večjo količino lesa. Povečal se je tudi izvoz lesa v Madžarsko, Belgijo, Švicco, Nizozemsko in nekatere Francijo. Največji odjemalec našega lesa je Italija, na drugem mestu je Anglija in na tretjem Nemčija. Med sankcijami smo lakaj nova tržišča za naš les, kar se se zdaj kaže v izvozi statistiki. Tako smo n. pr. pridobili Argentino in Urugvaj, zaradi vojne v Spaniji smo pa izgubili špansko tržišče.

Nekateri strokovnjaki napovedujejo, da bo izvoz lesa tudi v drugem polletju živahen. Na drugi strani se pa tudi še začeli oglašati glasovi o stagnaciji, n. pr. v Bosni, in o zato cene začele kolebati. Na svetovnih tržiščih se je pojavil les iz držav, ki doslej niso resno konkurirale. Izvoz v Anglijo, ki je kakor rečeno pri izvozu lesa iz naše države v prvem polletju na drugem mestu, je otežkočen zaradi povišanih prevoznih stroškov. Zato so se trgovci začeli bati, da bodo izozemski kupci naročila odpovedali. Tudi izvoz v Italijo se ne razvija tako dobro, da bi lahko budil optimizem.

Konzumenti pri nas so v velikih skrbah, ali bodo cene drv še rasle. Podražitev se obeta zlasti v večjih mestih. V Beogradu so v nedeljo zborovali lesni trgovci, ki so napovedovali da bodo pozimi cepljena drva v Beogradu po 190 do 200 din. Oblastem so predložili resolucijo, v kateri razlagajo, ter upravičeno podražitev drv predvsem s tem da ni dovolj les na prodaj, ker so bila stara drva nasekana v sezoni 1.1935. 86. po večini izvožena v Italijo in Madžarsko v sezoni 1936-37 pa je bilo nasekanih malo drv. Zato pridejo v poštev pri nakupu predvsem le sveža drva. Upoštevati je tudi treba, da so gozdovi v bližini železnice in plovnih rek v veliki meri že izsekani ter da je zaradi tega prevoz drv iz oddaljenih gozdov dražji. Trgovci opozarjajo oblasti na podražitev drv ter naglašajo, da ne morejo prevzeti za njo odgovornosti.

Na ljubljanskem trgu za kurivo je še dovolj drv, a cene so tudi zelo poskočile. Lani so bila ob tem času po 65 din kuh. m, sedaj so na od 85 din naprej, vendar pa kupce lahko potolažimo, da se drva sedaj ne bodo podražila bolj, pač pa je težko napovedovati, kako draga bodo drva tik pred zimo. Ako bo letošnja zima tudi tako mila, kakor je bila zadnja, se drva ne bodo mogla več znatno podražiti.

Čast in slava kmečkim žuljem

Manifestacijsko zborovanje in uspela tekma koscev

Smartno, 17. avgusta. Na Veliki Smaren so imeli naši fantje in dekleta pomemben praznik. Na njihov poziv so se zbrali kmečki fantje in dekleta iz vseh krajev Zasavja in oznanjali kmečko miselnost in ljubezen do rodne grude.

Ze opoldne so prihajali v našo staroslavno šmarnsko vas fantje konjeniki in kolesarji, na vozovih in peš, seveda tudi naša narodna zavedna dekleta. K opoldanskemu vaku je krenila v Litijo od navdušenja prekipeljava povorka. V Litiji so se pridružili še tamkajšnji in okoliški udeleženci in gostje iz Ljubljane.

Povorka je nutila pestro sliko. Na čelu državna zastava z uvezeno stiperosno deteljico, zatem četa fantovskih konjenikov, vsi so imeli konje okrašen.

Celo sprevoda so tvorili odborniki, ustanovitelji gostje, kmetje in njihovi prijatelji. S kosami preko ramen so korakali v povorki tekmovalci, vsi v zelenih stajcah. Tudi konjeniki so nosili simbolične zelene araje.

Zadnji del povorka so tvorili vozovi s pisano množico fantov in deklet v narodnih nošah. Skupine so sestavile posamezne vasi, med najbolj posrečeni so bile iz Smartna in Leskovic, ki so predstavljali kmečko delo. Stevilno občinstvo je živahno pozdravljalo povorko, ko je korakala med ubranimi zvoki zagorske rudne godbe.

Množica je krenila s kolodvoza skozi Litijo in Grbin v prijazno obzavsko vasio Breg. Na travniku gostilničarja Potokarja je bil razhod, nato pa so se zbrali k manifestacijskemu zboru.

Zborovanje je otvoril predsednik Društva kmečkih fantov in deklet v Smartnem Repini, ki se je vsem zahvalil za poštastev kmečkemu mladinskega pokreta. Poudarjal je med drugim, da je vsakokor za razvoj stavovskega gibanja polvalno, ker so tudi preprosti kmečki fantje in dekleta povezani v Društvo kmečkih fantov in deklet. Členu se in budimo našo vas. Členu naše sovratnosti ljubezni do rodne grude in kmečkemu doma. Ljubezni do dela in kmečkemu gruntu. Prva misel vsakega zavednega narodnika in seveda tudi kmeta pa je,

Oh, kako te rože lepo dišijo...

Čudna dogodivščina zastavnega zidaria — Obtoženi na počitnicah

Ljubljana, 18. avgusta. Zidar Lojze je sedel večerjati na zatožni klopi pred sodniki malega senata, ki mu je bil predsednik s. o. s. Javorščak, predsednik pa sodnika Ivan Brelih in Fran Gorečan. Lojze je star okrog 30 let in živi že več let neke na Gorenjskem. Nihče mu ne bi po zunanosti prisodil, da je zidar. Čedno je oblečen in ima izrazit obraz kakor kak filmski igralec. Med obravnavo je njegov branilec dostikrat naglašal, da je Lojze pač »feist fant« in glede tega smo bili vsi z njim istega mnenja. Obtožen je bil hudega delakta. Obtožnica mu je očitala posilstvo, torej delikt, za katerega je zagrožena po naših zakonih ječa.

V svojem zagovoru je zidar Lojze mirno in prepričljivo pripovedoval dogodivščino, zaradi katere je moral prvič pred sodnike. Kaznovan ni bil namreč s. n. k. in ni poznje smo čuli iz aktov, da je njegov kazenski list res že prazen. Bilo je letos v maju Gospa Vida je dopoldne hitela domov s šopkom cvetlic. Uroda je hotela, da je srečala zidaria Lojzeta, ki so mu bile cvetlice zelo všeč. Lojze je gospo nagovoril s besedami: »Oh, kako te rože lepo dišijo! S temi poetičnimi besedami se je začel kriminalni slučaj zidaria Lojzeta. Gospa Vida se je začela z zidarjem pogovarjati, beseda je dala besedo in gospa Vida je zidarja vprašala, ali ne bi hotel urediti grob njegove nedavno umrlega sinčka. Tako sta se domenila, da bo Lojze prišel k gospe na stanovanje, da se podrobno pomenita glede tega dela.

Lojze je prišel in našel gospo Vido same.

Trdil je pred sodniki, da sta bila z gospo nenadoma sporazumna glede dela, pa tudi glede vsega ostalega. Skratka, Lojze je trdil, da mu ni bilo treba rabiti sile. Med zagovorom se je Lojze tudi križal in klical samega Boga za pričjo, da je vse res tako, kakor je izpovedal.

V žalni obleki je stopila nato pred sodnike kot pričja gospa Vida. Drobna je in velike zapeljive očmi ima. Svoje pričevanje je začela z odločnim glasom. Govorila je o neki osebi in o nekem možakarju, ki jo je nagovoril na cesti in katerega je res prosila za pomoč pri ureditvi groba njegovega otroka, ko je zvedela, da je zidar. Od trenutka naprej, ko je zidar prišel v njeno stanovanje, je orisala dogodek do celga drugače, kakor obtoženec Precej natančno je popisala, kako je zidar Lojze postal nasilen, kako je kričal in se mu nekakrat izmuznila, končno pa je bil omagala. Večkrat je poudarila, da je bila vsa zmešana in zbegana ter po zločinu ni vedela, kaj bi sturila. Begala je po mestu in iskala v kavarnah in gostilnah zidaria Lojzeta in ni se mogla odločiti, da bi ga ovidila. Zaneslo jo je celo na pokopališče, kjer je ob grobu svojega sina premišljevala kaj naj stori. Tam se je tudi odločila, da bo zidarja ovidila in vse povedala svojemu možu. Šla je na orožniško postajo in povedala orožnikom, kaj se ji je pripetilo. Naslednji dan je prišel njen mož domov. Med tem so orožniki zidaria Lojzeta že našli in ga pripeljali na orožniško postajo. Vpričjo gospa Vida sprva ni hotela spoznati zidaria Lojzeta usilneže, končno je pa le priznala, da je prav.

Med pričevanjem gospe Vide se je Lojze večkrat razburil in protestiral. Sodniki in branilec so Lojzeta neprestano opozarjali, naj miruje in naj govori le tedaj, ko ga bo kdo kaj vprašal. Lojze se je dvakrat celo razjokal, menda od jaze, ker ni mogel govoriti, kadar bi hotel. Državni tožilec dr. Fellacher je predlagal zaslišanje mnogih drugih prič, ki bodo potrdile resničnost vseh izjav gospe Vide. Tudi Lojzetov branilec dr. Razem je predlagal zaslišanje nekaterih prič, ki naj bi potrdile resničnost Lojzetovih trditve. Sodniki so ugodili predlogom državnega tožilca in branilca. Razprava je bila zaradi tega preložena na nedeljočas.

Tudi obtoženci so si privoščili počitnice. Sodniški sluga zamen ključ obtožence a hodnika v razpravnico dvorano. Ni jih, čeprav je ugotovljeno, da jim je bilo vabilo na razpravo dostavljeno Ivan Starin, ki bi se moral večerjati zagovarjati pred senatom zaradi tavnice, je bil vsaj takoj ujuden, da je poslal pismo, v katerem prosil sodnike, naj opravijo kar brez njega. Sodniki mu te prošnje seveda niso mogli uislišati, ker je Starin zakrivil dejanje, za katerega je zagrožena težja kazen in ga sodišče zaradi tega ne sme soditi v odsotnosti.

Tudi Sokubica Jožeta iz Osredka, ki je izmaknil Zupaničju Francu 150 Din vreden površnik, ni bilo. Pa tudi Sokliča Ivana iz Zaloga, ki je z dinamitom Lovil ribe v potoku Rači pri Zgornji Brezovici ni bilo, čeprav je prejel povabilo k razpravi. Sokliča je senat sodil v odsotnosti in mu prisodil 20 dni zapora kar je v družbi z nekim Velepičem šel z dinamitom nad ribe. Velepič je bil zaradi tega prestopka in zaradi nekkih drugih deliktov že obsojen. Tada je Velepič priznal da je vrgel dinamito patrone v potok. Soklič je torej sam asistiral. Sprva sta se oba zagovarjala, da sta pripravila s patronami »ofrehe«, ker je njun znanec Fris Valentin imel bas tisti dan svoj god. Fris je bil večerjati zaslišan kot priča in je potrdil da je »ofrehe« z dinamitom veljal ribam v Rači in ne njemu.

Toča v Veliki dolini

Velika Dolina, 15. avgusta. Jedva je 14 dni tega, ko je tukajšino občino zadla poplava. Prebivalstvo se še ni oddahnilo in onomogo no zadnji nesreči. Že je prišla nova Opoldne je prišla nadati toča in je nadala okrog pol ure. Ker je bila toča debela in so bila nekatera zrna težka do 30 dkg. je uničila vse.

Naivši so prizadeti vinogradi, ki predstavljajo edini stalen dohodek tukajšnih kmetov. Letos se je obetala obilna trgatve in je grozdje leno kazalo, sedaj leži vse na tleh, a tudi to, kar je tu pa tam ostalo na trti, bo prišlo gniti in bo uničeno. Tako se zamore reči, da je vse uničeno. Seveda so tudi poljski pridelki uničeni in je sedaj vprašanje, s čim se bodo občani preživljali? Kje naj dobijo denar za gospodarske potrebe, kje za nakup živeža? Zidnja povoden je vzela eni vasi, a ta toča pa zdaj vse obiti.

Tukajšnje prebivalstvo že davno ne pominja, da bi padala tako debela toča; kamor je priletela, je vse otila. Treba to misliti na pomoč prebivalstvu, ker bo sicer zavladala lakota.

Sokolski praznik v Medvodah

Sokolsko društvo v Medvodah je imelo v nedeljo 15. t. m. svoj iavni telovadni nastop na letnem telovadnici poleg Sokolskega doma. Zjutraj ob 8. so bile skušnje, ob 16. na se je k iavni prireditvi zbrala velika množica domačinov in gostov iz Ljubljane in Gorenjske. Pred zborom vsega telovadečega članstva je po dvigu državne zastave spregovoril lepe vzpodbudne besede starosta br. Šešek. Sledile so telovadne točke vseh oddelkov, vse dobro naučene in tudi dobro izvajane.

Občinstvu so najbolj ugaiale igre moške dece, ki so vsakogar pritegnile v krog veselja in pristrčnega smeha. Zelo dobro je nastopila vrsta moščkanskega Sokola na drugo in kombinirana vrsta na bradlji. Od mori med posameznimi točkami so bili vsakokor predolgi. Zbiranje oddelkov za nastop bi bilo lahko boljše urejeno. Pri nastopu so pomagala društva: Ljubljanski Sokol, Moste, Ljubljana Zg. Siska in St. Vid. Dobro uspel nastop mora biti domačemu društvu vzpodbuda, da bo samo bolj pridno in v večjem številu telovadilo; število domačin je bilo odločno premajhno, razen pri moški in ženski deci. Da je dece mnogo, je zelo razveseljevalo. Deca je krasno nastopila pri prostih vajah, vajah s palicami in igri. Dečki imajo že tako oblikovano telo, kakor se pri deci v mestu le redko vidi. Moški naraščaj je skladno nastopil. Obnašanje v odmorih med posameznimi vajami je bilo skoro vzorno. Zadnja točka — Murnikove proste vaje — je bila odlična. Mnogo je k temu pripomogel br. Prinčič, ki je spremljal telovadne točke na klavirju. Izmed domačega društva je nastopil na orodju le ženski naraščaj in sicer na dvoinskih bradlji. Upamo, da bo društvo Medvode preko zime vzgojilo v svoji lepi telovadnici tudi dobre orodne telovadce. Po nastopu se je razvila lepa sokolska zabava, ki je potekla v vzorni disciplini in prijetnem razpojoženju. Dr. I. P.

Iz Ptuja

— Na drž. realni gimnaziji kraljeviča Andreja v Ptuju bodo popravni izpiti rednih učencev za 1., 2., 6. in 7. razred, popravni izpiti privatistov in učencev, ki imajo razredni izpit po § 83 (zaradi boleznij) dne 28. avgusta. Učenci 2. in 5. razreda bodo opravljali popravne izpite 30. avgusta. Pismeni popravni izpiti na višjem tečajnem izpitu pa 31. avgusta. Začetek vsakokrat ob 8. uri. Podrobni razpored je naslepien na šolski oglasni deski.

— Uradni dan TOI zbornice za Ptuj. Ormož, Ljutomer in Murško Sobotno bo dne 19. t. m. v šolskih prostorih gremija trgovcev v Ptuju.

SOKOL

Sokolsko društvo Ljubljana—Vig eklienje za sredo 25. t. m. ob 20. v dvorani Sokolskega doma. Izredno glavno akustično z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo o delni samostojni Sokolskega doma. 2. razgovor o izvebi sklepa sokolske Petrove petločke glede naše udeležbe na X. vseokolskem zletu v Pragi.

Povabilo novinarjev podjetjem v Sloveniji

Ljubljana, 18. avgusta. Da krijejo izredno visoke stroške svojega razstavnega kataloga, ki bo s svojo popolno bibliografijo slovenskega novinarstva ter drugim materialom pomenil resnično kulturno dejanje, so se slovenski novinarji obrnili samo na večja podjetja Slovenije s povabilom, da inserirajo v tem katalogu.

Ne glede na to, da bo imel razstveni katalog trajno vrednost in bo zaradi tega tudi vsak oglas v njem zelo uspešen — saj bo katalog natiskan v veliki nakladi, z izredno zanimivo vsebino in se bo prodajal po zelo izki ceni, čeprav bo obsegal nad 300 strani in bo bogato ilustriran — so mogli slovenski novinarji tudi iz drugih razlogov pričakovati, da se bodo vsa podjetja njihovega vabilu rada odzvala. To tem bolj, ker vendar vsa naša podjetja vedo, da so mogla vedno računati na to, da bodo novinarji branili njih interese in da bodo tudi še nadalje navezani na po-

moč slovenskega javnega mnenja. Slovenski novinarji so morali v tem večji meri računati na ugoden odziv naših gospodarskih krogov, ker se nikdar niso nadlegovali nobenega slovenskega podjetja s kakšno prošnjo. Slovenski novinarji so morali glede na to, da bo razstveni katalog podal tudi revijo vseh pomembnejših podjetij Slovenije, upravičeno pričakovati, da bo vsako podjetje smatralo za svojo čast, da je v tej reviji zastopano.

Da se ta cilj doseže, apelirajo slovenski novinarji nujno na vsa večja podjetja Slovenije, ki se njihovega vabilu še niso odzvala, da store to takoj, kar je katalog že v tisku in da pošljejo besedilo svojega inserata na naslov: Jugoslovansko novinarsko združenje, sekcija Ljubljana.

Upamo, da ne bo nobeno pomembnejše podjetje Slovenije tega apela novinarjev prezrilo.

Naši planinci v Franciji

Ljubljana, 17. avgusta. Kakor lani, ko so naši planinci posejili Vališke Alpe v Švici, je tudi letos SPD organizirala večjo ekspedicio za vzpone v francosko Dauphinéjo, ki so se je udeležili pod vodstvom dr. Mraka samj naši znani prvovrstni plezalci in turisti, tako Jeseničani Jože Cop, dr. Miha Potočnik, Pavel Lukman in More, dalje inž. Lasič, akademik Hvastja, znani vodnik Erjavšek, vodnik Frelj in Brojan. Ekspedicio je financiral deloma SPD, deloma grede udeleženci na lastne stroške, nekaj pa so prispevale podružnice, pa tudi jeniška Skala, a nekateri ljubljanski trgovci so planince bogato založili s jestvinami in tudi z razno opremo. Namen te planinske ekspedicio je, da se naši turisti izvežbajo v snežu in ledu in da pridobe rutino za še večje podvige, saj namerava SPD prihodnje leto organizirati več izletov v te višje predele.

Včeraj je prejel SPD pismo akademika Hvastje, iz katerega je razvidno, da so naši vrli planinci naskočili že štiri vrhove, izmed katerih je vsak okoli 4000 m visok. Preplezali so južno steno La Meije (3897 m) in nato travertini z Grand Pica po grebenih na Pic Central (Jeseničani). Druga tura je bila po severni steni Les Eoreines navzgor in po južni navzdol (Hvastja, Brojan in inž. Lasič), tretja tura je bil naskok na Coolidge, čegar južni raz je preplezala šteta trojica, a dr. Mrak in Erjavšek sta naskočila Les grandes Ruines.

Drzen roparski napad na Trati pri Št. Vidu

Ropar je napadel gospodinjjo pri Žiberdovih, pa je bil prepuščen — Zasledovalec obstreljen

Ljubljana, 18. avgusta. Trata pri Št. Vidu je bila večerjati prizorišče razburiljivega lova drznega vlomilca, ki je med begom rabil tudi strelno orožje, da se je rešil preganjalca in pobegnil v gozd.

V znani žibertovski gostilni je večerjaj po kosilu ostala doma samo gospodinja, dočim so ostali z gospodarjem vred odšli na bližnji travnik obpačat mrvo. Gospodinja je nekaj časa ostala v kuhinji, kasneje pa se je podala v prvo nadstropje, kjer je imela nekaj opravka. Ko je nekaj urjevala v kotu oboe, so se naenkrat na tih odprla vrata in je smuknil notri mlajši neznanec. Gospodinja ga je opazila šele v trenutku, ko je stal že tik za njo, in se ga seve nemalo prestrašila. Naslednji trenutek je neznanec že potegnil samokres in zarenčal nad njo, naj pove, kje ima skrit denar ter dragoceno Gospodinja zaradi strahu sploh ni mogla odgovorjati, narkar je vlomilec prišel meni ni tebi nič prebrskavati omare, ne da bi gospodinja upuštila iz oči. Lopov je že nagrabil nekaj dragocenosti in drugih predmetov ter je stikal samo še za denarjem, ko se je spodaj v veži začul glas nekega gosta: Kje pa ste ljudje?

Tolovaj se je tedaj prestrašil, misleč, da so mu za petami preganjalci, in ko je gospodinja prišla slednjic do sapa ter zavpila, se je jadno zasukal in že smuknil po stopnicah v vežo. Tam je moral mimo pravkar došlega lovkega čuvaja Jožeta Sušnika, ki se je zgasil v gostilni, da bi spil četrtinko vina. Čim pa je začul gospodinjnin krik in zagledal neznanca, ki je imel čevlje sezute ter je smuknil skozi vežo obut le v nogavicah, se je mahoma za vedel, za kaj gre in jo je takoj ubral za tolovajem, ki je skočil na dvorišče, od tam pa po poljski poti v smeri proti goz-

du. Sušnik se je poslužil kolesa, ki ga je imel s seboj, in je roparju hitro za petami. Zaradi Sušnikovega kricanja so hiteli ljudje skupaj od vseh strani, čeprav niso vedeli, za kaj gre, in je ubežniku že prav slaba predla Sušnik ga je že skoro dohitel in ga skušal pograbiti za vrat, tedaj pa se je preganjanec zasukal, nekaj zavpil in že pomeril s samokresom nanj. Počil je strel in je Sušnik omahnil zadet v levo ramo.

Tolovaj se je za trenutek oddahnil, nato pa je skočil čez travnik in kmalu dosegel gozd poleg nove vile Josipa Habeta ter se izgubil v goščavi. Za njim so se podili še nekaj časa drugi preganjalci, vendar pa je nasilnež odnesel pete. Ranjenega Sušnika so ljudje nemudoma spravili k zdravniku dr. Arku, ki mu je rano ovezal. K sreči se je izkazalo, da rana ni nevarna, in je mogel ranjenec ostati v domači oskrbi.

O drznem vlovu v žibertovo gostilno so ljudje takoj tudi obvestili šentvitske orožnike, ki so takoj pričeli s preganjanjem tolovajev. S kolesi so se podali nekateri v smeri proti Dolincam, druga patrolja pa je preiskala gozd. Orožniki so se trudili, da bi izsledili zločinca, vse popoldne in pozno v večer, a je ostal njihov trud zaman. Kakor kažejo vsa znamenja, je bil pri žibertu na poslu opasnij vlomilec Jože Bradško, ki domuje ter hajduči po Polhograjskih Dolomiti in se čisto podaja za plenom tudi v dolino. Kakor so opisali ljudje tolovajev orožnikom, je bil star nekaj nad 30 let, močne postave in oblečen v temen jopci in sive dolge hlače, na glavi pa je imel temen športni klubok. Koliko plena je odnesel pri žibertu, ni ugotovljeno.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 18. avgusta katoličani: Helena, Branišlava.

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zenske vladajo.

KINO IBEAL: Eskapade.

KINO SLOGA: Kraljičina mladost.

KINO SSKA: Arena krvi.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Kentki vojvoda v Dubrovniku

Dubrovnik, 18. avgusta. p. Kentški vojvoda in njegova soproga se že dva dni mudita v okolici Dubrovnika. Jahta »Tih« se je usidrala pred Cavtatom. Vojvoda in vojvodinja sta bila tudi v Dubrovniku, kamor sta se pripeljala z motornim čolnom. Na obali so ju pozdravili zastopniki oblasti. Iz pristanišča sta se peš odpravila po glavnih ulicah v mesto. Bila sta v lekarni pri Sv. Vlahu ter v nekaterih trgovinah z narodnimi ročnimi deli. Predsnočnim sta večerjala v »Gradski kafi« in nato prisostvovala koncertu. Vojvoda je ob tej priliki izrazil željo, da bi gosba zaigrala tudi nekaj srbskih kol, ob katerih se je že lani zelo navdušil. Po polnoči sta se z motornim čolnom spet vrnila v Cavtat.

„Slovenski navod“ t. 1868

4. VIII. št. 52 iz Ljubljane. Iz gotovega vira vem, da našemu dragemu g. Svetcu »Slov. Nar.« skrbni napravila in da se mnogo briga zanj in za slovensko mladino. Na Dunaju se je bil ondan na »botaničnem vrtnu« sešel z nekim slovenskim študentom g. K. Zvesto ga je povpraševal, kaj mladi ljudje o njem in njegovih politiki govore, če se kaj uče, misli li ta in ta državno službo dobiti. Na konci svojega radovednega izpraševanja je K-u povedal z veliko strastjo, da so slovenski državni poslanci sklenili na praznikih za to delati, da se vzletati vaš list »Slov. Narode« zatre...

Novi avstrijski zakon za zaščito države

Dunaj, 18. avgusta. p. Snodi je bil izdan novi zakon za zaščito države in javne varnosti. Zakon predstavlja pravzaprav le zbirko določb vseh dosedanjih uredb in zakonov, s katerimi so avstrijske oblasti v letih od 1933 dalje izdale izjemne ukrepe proti raznim ilegalnim in terorističnim akcijam, političnim strankam in pokretom. Glede na notranje pomirjenje, ki je v zadnjem času nastalo v državi, vsebuje zakon za gotove primere tudi nekaj blažjih določb, kakor so bile doslej v veljavi. Sijek ko prej pa ostanejo prepovedane vse politične akcije in pokreti bodisi levitarsko-socialistične bodisi skrajno desničarske. O priznanju kako komunistične, socialno-demokratske ali narodno-socialistične stranke torej ni govora.

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list k. banske uprave dravske banovine« št. 66 z dne 18. t. m. objavlja uredbu o postopovanju državnega pravonaravnstva, poslovni red banovinske imenljive komisije dravske banovine in njenih organov, objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin v l. 1937-38 v občini Mavčice in razne objave iz »Službenih novic«.

— Predavanje o razstavi slovenskega novinarstva. Centralni presbijo je z ozirom na razstavo slovenskega novinarstva nekoliko izpremenil spored nacionalne ure za mesec avgust. Izpremembe so te-le: 23. t. m. Ante Gaber, novinar. O zgodovini slovenskega novinarstva. (Prenašajo radio postaje v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu). 25. t. m. Tone Gmajner, novinar. Kako so slovenski novinarji zgradili svojo stanovsko organizacijo. (Prenaša samo postaja v Ljubljani). 27. t. m. dr. Alojzij Kuhar, novinar. Novinarstvo ter zunanja in notranja politika. (Prenaša samo postaja v Ljubljani). 30. t. m. Božidar Borko, novinar. Slovenski tisk in njegova razstava v Ljubljani. (Prenašajo postaje v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu).

— Razpisana je služba zdravstvenega pomočnika pri sreskem načelstvu v Slovenjgradcu s plačo banov. uradniškega pripravnika za 10. skupino v 2. drag. razredu. Prosilci morajo imeti pogoje za sprejem v banovinsko službo v smislu § 3. z. o. o. uradnih delovnih mestih in strokovno izobrazbo, ki se zahteva po zakonu o strokovnih službah za pomožne osebe v socialni in zdravstveni službi za zdravstvene pomočnike. Prošnje naj se vložijo pri banski upravi dravske banovine v Ljubljani do 30. avgusta.

— Samomor v Zagrebu. Minuli teden je v Zagrebu med prepričanimi zadel kap upokojenega uradnika Dimitrija Stevanova. Z njim je živel in stanovala Stanka Rokničeva, ki se je iz žalosni hotela zastrupila, pa so ji v bolnici rešili življenje. Komaj pa je zapustila bolnico, si je prerežala žile na rokah. Naglo so jo zopet prepeljali v bolnico, kjer ji pa niso mogli več pomagati in je zaradi prevelike izgube krvi umrla.

— Vpisovanje dijakov. V enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«. Ljubljana. Domobranska cesta 15. je že prišlo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarijskih, trgovaških in d. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldrugega leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se želijo posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnateljstvo dneвно v pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pismeno ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten deklinski internet.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo mani oblačno, brez dan toplote, spremenljivo. Včeraj je deževalo v Zagrebu, Beogradu, Sarajevu in Skoplju. Naivšča temperatura je bila v Skoplju 28 v Splitu 27. v Mariboru in Zagrebu 24. v Ljubljani 21. v Beogradu in Sarajevu 18. C. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,5. temperatura je znašala 11,8.

— Iz Zastita koristnih ptic. V zadnjem času se množe pritožbe, da nekateri ljudje zlasti s periferije mesta love koristne ptice, predvsem ptice-pevke, da jih potem zapirajo v kletke, prodajajo itd. Mestno poglavarstvo ponovno opozarja javnost, da je tako ravnanje strogo prepovedano, ker so koristne ptice z zakonom zaščitene. Proti kršilec se prepovedi bo mestno poglavarstvo strogo postopalo.

— Iz Vid vaših oči ali obvarujete se z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku. Stari trg 9, Ljubljana.

— Iz Statisti za drama. Drama Narodnega gledališča v Ljubljani potrebuje za prihodnjo sezono več gospodov in gospodov, ki bi hoteli stalno sodelovati kot statisti in interpreti manjših vlog. Dame in gospodje, ki imajo za to veselje, naj se javijo v soboto 21. t. m. ob 12. v dramskem gledališču.

— Iz Na državni trgovski akademiji v Ljubljani bodo popravni razredi in dopolnilni izpiti od 25. t. m. do 1. septembra po sporedu, ki je razglašen na uradni deski. Prijave za vpis v I. razred sprejema direktor od 23. do 28. t. m. med 9. in 12. uro. Vpis v vse razrede bo 1. 2. in 3. septembra od 9 do 12 ure. Podrobnosti na uradni deski.

— Iz Na drž. učiteljski šoli v Ljubljani bo vpisovanje 7. septembra za vse oddelke zavoda, in sicer: za gojence in gojenke II. in III. razreda učiteljske šole ter za učence in učenke II. do IV. razreda obeh vadih od 9. do 11. ure v učilnicah. V I. razred učiteljske šole pa ob 8. uri. Vsi na novo prijavljeni se morajo osebno javiti pri ravnateljstvu, oddati z Din 10 kolokvane prošnje za sprejem, priložiti izpričevala o nižjetčajnem izpitu in roistne liste. Nato bo takoj zdravniška preiskava in preizkušnja posluha. Pod odloku prosvetnega ministarstva sme zavod sprejeti letos v I. razred 20 učencev in 10 učenek, ki so naredili nižjetčajni izpit na srednji šoli (meščanske šole ne pridejo v poštev) z odličnim ali prav dobrim uspehom, ev. tudi učenci s solidnim dobrim uspehom. Sprejmejo se oni, ki 31. decembra ne bodo stari že 17 let in so zdravi ter imajo dober posluh. Popravni diplomski izpiti bodo od 28. do 31. avgusta, vsi drugi popravni izpiti pa 3. in 4. septembra ob 8. Natančnejše odredbe bodo na deski od 26. avgusta dalje.

— Iz Šolski odbor strokovno nadaljevalnih šol v Ljubljani obvešča mojstre vajence in starše, da bo vpisovanje v I. II. in III. razred v nedeljo 22. t. m. med 8 in 12. uro na Grabnu, pri Sv. Jakobu, na Lešini, na Vrtaču in na Prulah. K vpisovanju je treba prinesiti: krstni list, izpričevalo o zadnjem šolanju, učno pogodbo, ki mora biti potrjena od pristojnega združenja, din 22,50 za vpisnino. Vajenci ki se bodo vpisali v I. razred, morajo prinesiti s seboj poleg navedenih listin še zdravniško sprčičevalo. Šolski odbor opozarja mojstre, da je njihova zakonita dolžnost, vpisati vajence v šolo ter skrbeti za točno obiskovanje šole.

— Iz Trgovski tečaj na liceu. Vpisovanje v enoletni trgovski tečaj na liceu bo 10. septembra od 9. do 11. v poslopiju mestne gimnazije na Bleiweisovi cesti. Pogoji za sprejem: Površena nižja srednja ali meščanska šola z malo maturo in sprejemni izpit iz slovenščine, nemščine in matematike.

— Iz Razne tatvine. Na policiji se vsak dan zglašajo ljudje, ki prijavljajo razne tatvine in manjše tatvine, znak da so zmikali povsod pridno na poslu. Te dni je bilo vtioljeno v Levstikovi ulici št. 14 v stanovanju Petra B. Vtomilec je bil mlad

moški, ki je odnesel iz stanovanja niklašto uro in verižico. — V kopalnici Iliriji je doslej še neizsleden zmikav vdril v kabino ter ukradel italijanskemu državljanu dr. Franku listnico z vsebino 1000 Din in 150 lir. Prazno listnico so kasneje našli neke v kotu. Tatovi vlamljajo tudi v kabine kopalnice v Kolenji, kjer je zmanjkala denarnica z vsebino okrog 100 Din Francetu Kočmaču.

— Iz Sleparski trgovski zastopnik. Pri raznih trgovcih in mesarjih se oglašja mlajši moški, ki se izdaja za zastopnika trvdke »Prvo Jug. Indus d. d.« in »Gavrilović-Petrinjac« ter nabira naročila za papir, pri čemer zahteva od posameznikov primerne vsote na račun. Mož je prav širokogrudni in navadno pripiše na naročilnico, ki je vsaka opremljena z žigom navedene trvdke, za približek še po nekaj kg sladkorja, da mu naročniki rajši nasledajo, kajti sladkor ima dobiti naročnik skoraj zastoni. Ker so številni naročniki zmanj pričakovali oboje, papir kakor sladkor, so se nekateri slednjič zgledali na policiji, kjer so ugotovili, da so nasledil prekanjenemu sleparju, kajti prva trvdka sploh ne obstoja, druga je pa znana lovarna mesnih izdelkov, ki seveda ne prodaja papirja in še manj sladkorja.

— Iz Trije poškodovanci. V ljubljansko bolnico so pripeljali davi 18letnega posestnikovega sina Antona Terseliča, stanujočega na Dolenjski cesti št. 7, ki ga je doma brenil konj v glavo in mu prizadel hudo poškodbo. — Lojzeto Poljšaku iz Huj pri Kranju je včeraj padel v Čirčah na glavo težak hlo in ga hudo poškodoval.

— Iz Zahvala. Za prisrčne čestitke ob priliki najine zlate poroke se vsem znancem in prijateljem iz mesta in dežele, najiskrenejše zahvalujeva. Feliks in Ivana Vizjak.

— Iz Na borzi dela dobe delo: mizar za gradno stopnic, 2 steklobrusača, kovar, trgovski vajence, 10 hlapcev, izdelovalce toaletnih in kozmetičnih potrebščin, pekovski pomočnik, klepar, mizar, čevljar in pomožni delavec.

Iz Maribora

— Mariborski umetniški klub poziva vse žlane in odborniki k izredno važni seji, ki bo v petek 20. t. m. ob 20. v kavarni »Bristol«.

— Zopet nova afera v Mariboru. Nedavno je bil obsojen znani mariborski mesar na večmesečno zaporno kazen. Ker mu ni bilo za zapor, je poslal v jetnišnico svojega pomočnika, ki je šel sedet namestu njega, končno pa so prevezeli le prišli na sled in sedaj čaka mesarja občutna kazen.

— Poskušenež umora je osumljen 23. letna delavčeva žena Jožeta Zunko iz Jelovca pri Bresternici. V družbi drugih je žela pri posestniku Antonu Čepeju. Mad odmorom je prišlo do prepira in Zunkova je stekla po lovsko puško ter ustrelila proti 57letnemu delavcu Josipu Klenovšku. K sreči ga strel ni zadel, nevarno pa je ranil poleg stoječ 19letno Marijo Čepejevo, gospodarjevo hčerko, ki so jo neizvestno prapeli v bolnico. Mladenka je ranjena na glavi in desnem ramenu. Storitko, ki je hotel po dejanju skočiti v Dravo, bo državno tožilstvo obtožilo poizkušenež umora.

— Za mrtvega proglasen. Okrožno sodišče v Mariboru je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtvega Beloglavca Ludvika, kličničar v Studenici, ki je odstopal meseca aprila 1910 v Ameriko in o katerem od maja l. 1911. ko je zadnjič pisal iz Amerike, ni več nobenega glasu.

Iz Celja

— Pododbor četniškega združenja se snuje v Celju. Pripravljalni odbor vabi jugoslovanske nacionaliste, da pristopijo kot člani. Pismene prijave naj se pošiljajo na naslov: pododbor četniškega združenja v Celju.

— Napadi in nesreče. V nedeljo so neki moški pred gostilno v Zalcu napadli 32. letnega vrvarjevega sina Ludvika Ozimčiča iz Slovenske Bistrice, pri čemer je eden izmed napadalecev zabodel Ozimčiča z nožem v desno stran hrbta in levo lice. Ko je šla istega dne 29letna zidarjeva žena Marija Mirnikova iz Leskovca pri Skofji vasi skozi Trnovlje pri Celju mimo dveh moških, ki sta se na cesti prepirala, jo je eden izmed moških napadel z nožem in ji prezeal štiri prste na desni roki. V Lembergu pri Novi cerkvi je padel 40letnemu delavcu Juriju Kovaču pri delu hlo na desno nogo in mu zmekčalo stopalo. V nedeljo si je 26leten hlapec Miha Pušnik iz Bukovega žlaka pri Celju pri padcu s kolesa hu-

do poškodoval desno lice. Istega dne je padla 71letna dinarica Ivana Ciglarjeva iz Creta pri Celju na hodniku za pešce v Razlagovi ulici tako nesrečno, da si je izpahnila levo roko. Pri obriranju hmelja v Zalcu je padla 14letna hčerka kuharice Cilka Dornikova iz Nasovič pri Komendi z neke deske in si zlomila desno nogo. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

— V celjski bolnici je umrl v ponedeljek 55letni posestnik Jakob Cizej s Trnave pri Gomilskem.

Iz Kranja

Gradnja šole napreduje. Precej časa je poteklo, preden so bila izvršena vsa pripravljana dela. Pred nekaj dnevi so že začeli zidati z opeko. Na stavbišču je započelo precejšnje število delavcev. Če bo šlo po sreči, smemo upati, da bo do zime poslojele nove ljudske šole pod streho. Mizararska, vodovodna in instalacijska dela bodo izvršena v zimskih mesecih. Čez leto dni mora biti šola že popolnoma dograjena.

Kile po kopanju. Kranjčani smo se že odvadili debatirati in zahtevati kopalnice. Zato pa tem bolj vprašujejo po njem tujci, ki so v Kranju na letovišču ali ki samo za par ur ostanejo tu na vožnji kvoli mesto. Ne glede na razne proti predloge nasprotnikov kopalnice moramo poudariti, da si bo občinski odbor stekel veliko za slugo, če bo v svoji napovedani vni za razna javna dela utvaril Kranju tudi kopalnice.

Gaščeški klanece zaprt. Zaradi del na novi tras državne ceste je Gaščeški klanece zaprt skoz za sleherni promet, ker razstreljujejo in odkopavajo na pobočju hriba skale, ki se vane na cesto. Ob vznožju klancea so pri novi cesti napravili že precej nasipa, nad novo cesto pa oporne zidove. Prav tako se že sedaj izgotavlja nadvoz nad železniško progo ter nasip pred nadvozom in za njim. Kljub polnem intenzivnemu delu gradnja zaradi skalah terena počasi napreduje. Avtomobilski promet gre sedaj mimo Polakove tovarne čez čirski most, ki pa je tudi v slabem stanju, in čez Trboje na Smlednik, popravljajo pa sedaj tudi cesto iz Stražišča čez Gorenjo Savo v Kranj. Potekli bosta še najmanj dve leti, preden bo vsa cesta iz Ljubljane v Kranj popolnoma dovršena.

Ajda cvete. Na polju v okolici Kranja je sedaj ajda v najlepšem cvetju in najlepši rasti. Toča, ki je drugod napravila toliko skode, je v našem okraju tej nežni rastlini kakor tudi drugim pridelekom prizanesla, če bo vreme solinčno bodo tebele imele bogato žetev, saj ajda že od daleč diši. V okolici Kranja zlasti v vasi od Cerkeži do Nakla pripeljejo čebelarji čebele na pašo celo iz Bohinja in drugih gorenjskih krajev.

SPORT

Po enoletnem presledku bomo v nedeljo 29. t. m. ob pol 15. imeli zopet priliko opazovati lepo in zanimivo kolesarsko tekmovalstvo na »Hermesovem« dirkališču, kjer bo zbranih veliko števil mlajših in starejših dirkačev raznih naših kolesarskih klubov. Tudi hrvaški dirkači so obljubili svojo udeležbo in je zato pričakovati dokaj ostre borbe. Videli bomo naše izborne startarje: Trobca, Valanta, Rozmana, Grabca, Gregorčica, štirina — vse višje kategorije; nižje pa: Premka, Gregorčica ml., novega Kersnika in še druge, doselej nepoznane mlajše dirkače. Kolesarje, katerih vidimo dandanes že na vsakem koraku, se tudi potegujejo za svojo točko na sporedu in bo tudi pri njih konkurenca dokaj močna. Ker se tudi kolesarji-turisti oglašajo, ki pa še niso stari 45 let, je prireditveni odbor njihovo točko sprejemil v toliko, da imajo pravico tekmovalstva turisti od 40. leta dalje. Kot nova točka na prireditvenem sporedu je pač dirka s fingiranimi defekti, ki je bila vstavljena v spored zato, da bi se naše športno občinstvo seznanilo tudi s tem dirkačevim zlom, ki je največkrat kriv, da izmučeni tekmovalci zaradi tega izgubi na dragocenem času in tako tudi mesto v klasifikaciji. Tu se bo nazorno videlo, kaj vse mora dirkač napraviti in koliko časa zamudi, preden zamenja pokvarjen tubular (dirkači imajo tubolarje) t. j. zračnico in plašč sešito v eno, da se defekt tem hitreje popravi in zbeži dalje.

Dobro razpoloženje

in čilost

potom Rogaške slatine, ki čisti in neguje Vaše notranje organe.

Rogaška Slatina

Iz Ljubljane

— Izredno mnogo sadja na trgu. Zivliski trg nudi zadnje čase že povsem iseseno sliko. Sadju je že toliko, kakor sredi sadne sezone. Največ je hrusk in jabolk domačega pridelka, precej sadja pa Ljubljana tudi uvaža iz drugih banovin. Na prodaj so že losanske slive in sicer po 6 din kg. Na izbiro je lepih breskev, ki jih zadnja leta pridelamo že precej tudi v Ljubljani. Vendar so breskve lani pri nas bolj obrodile kakor letos. Najlepše so po 16 din kg. Med sadjem so najcenejša jabolka, saj dobite že srednje lepa po 3 din kg. Hruške so letos nekoliko cenejše kakor lani, povprečno so po 3 do 6 din. Grozdje se več ne poci in ga prodajajo že dalje časa po 7 do 8 din. Tudi pri cenah zelenjave in solivja ni več znatnih sprememb. Perutninski trg je bil danes slabše založen, a tudi kupčij ni bilo mnogo sklenjenih na njem, pač zaradi predrage perutnine in jajc.

— Iz Mestni fizikat poroča: Prostori mestnega fizikata bodo v dneh 19., 20. in 21. t. m. zaradi čiščenja in beljenja zaprti. Uradovalo se bo samo za najnujnejše primere. Ambulatorij za nepremožne bo vsak dan ob 10 dopoldne.

Centralni trg čehoslovaške industrije PRAŠKI EKSPORTNI SEJEM

od 3. do 12. septembra 1937

takoj za Leipzigom

50% popust na čehoslovaških železnica, 25—50% na inozemskih železniških, parobrodskih in zračnih linijah.

Nadaljnje informacije in sejsmske izkaze dobite pri zastopniku praškega vzorčnega velesejma.

ALOMA COMPANY d. o. o. z. Ljubljana, Alekandrova c. 2/I;

CEHOSLOVAŠKI KONZULAT;

PUTNIK, Gajeva ulica, za nebotičnikom.

ali direktno pri direkciji praškega velesejma, Praga VII, velesejska palača.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliski, izjave beseda Din 1. davek posebej

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej.

Najmanjši znesek 8 Din

SVEŽE SLIVE

trde, prave, debele za vkuhanje 50 kg 140 din. Hruške, jabolke 1a 50 kg 150.— din, franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 1940

KUHINJSKO KREDCENCO

skoraj novo prodam. Bazoviška ul. 1, Moste, poleg kemije ne tovarne. 1955

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej.

Najmanjši znesek 8 Din

KONTORISTKA

z dolgoletno prakso, zelo izveščana knjigovodkinja bilancistka, samostojna slovenska in nemška korespondentka želi mesta. Ponudbe pod »Najraje Ljubljana ali bližine«. 1948

SLUŽBINJO

k trem osebam za vsa hišna dela sprejem. Naslov pona uprava »Slov. Narod«. 1949

RAZNO

NOVOSTI

perila, obleke, pumparice itd. nudi ceneno: PRESKER Sv. Petra c. št. 24

50 PAR ENTLANJE

šturiranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja Po 6,75 Din »Julianse. Gospodarska 12. ...

KLIŠEJE

in vse vrste VIZUALNE JUGOGRAFIKA V PETRANA 123

LETOVISCARJI

Kdor želi v pristo naravo, proč od mestnega prahu in življenja, kdor boče miru in svežega godnega zraka, naj pride v Trebnje. Zasebna oskrba v novi hiši, Pension Perovšek za 25 din dnevno. 1962

JESENSKI LIPSKI SEJEM 1937

OD 29. AVGUSTA

DO 2. SEPTEMBRA.

60% popusta na nemških železnica, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro lajpskičsajma — Beograd — Knez Mihajlova 33/I.

in častni zastopniki:

Ing. G. TÖNNIES — Ljubljana, Tyrševa 33. — Tel. 27-62 in

Jos. Bezjak — Maribor, Gosposka ul. 25. — Tel. 20-97.

Nemila usoda je po kratki, a težki bolezni, nenadoma iztrgala iz naše srede prebлага soproga, brata, strica in svaka

Sinkoviča Jakoba

posestnika, gostilničarja in mesarja

Pogreb pokojnika bo v četrtek, dne 19. avgusta 1937, dopoldne na tukajšnje pokopališče.

Ohranimo ga v blagem spominu.

CRNOMELJ, dne 17. avgusta 1937.

Saluježi:

ANGELA SINKOVIC, soproga in ostalo sorodstvo

še nekaj iz našega gledališča

da bo vsem prav in da reporterju nihče ne bo zameril

Ljubljana, 18. avgusta. Oni dan, ko je »Slov. Narod« prve spre- govornik o počitnicah našega gledališča, je reporter doživel nekaj neprijetnosti podob- nega. Eni so bili užaljeni, ko jih ni omenil, drugi pa zopet, ker jih je »razkrižal«. Z lahkim nametomom si požri besede »zlobes« in obljubil, da vse nadoknadi. Prav vse, in to zares. Torej po vrsti:

Prvo pridigo je govoril Lipah, ki se je povrnil z Golnika in iz Logarske doline za nekaj dni v Ljubljano, da se »instalira« v novem stanovanju, ki ga je moral šele najti. No, našel ga je nekje na Mirju v senci vil in lepih sprehodov. Potem se je pa odpravil nazaj v Logarsko dolino. In sicer v Rohanov kot, kjer sijajne volje, do- polne je bil pri dr. Hauau, ki mu je po- vedal, da se z njim sijajno boljše. Slika je pokazala, kar zadovoljivo stanje... Pravi, da v Ljubljani ni »varene«, vsek hip mu čestitajo znanci in prijatelji, tako, da mu je za kar nerodno. »Senzacija«, mu je pa napravljal neki XY, ki je preizkusil tisti večer že nebroj solčkov ali poličev, pa prav »aromatično« predstavljal »trezven- mladež«. No, zibal se je bolj kot je v tra- vaju potrebno, »ovinki« so ga zanasali kot na največji dirki, pa se je pricunel k nič hudega slutetemu Lipahu in mu čestil k dobremu izgledu. Dvignil je prst in »zibajo- če« spregovoril tisti nauk, ki ga ne morem ponoviti. Kakor težko je Lipah hodil na daljše »stare«, po mestu, je na prvi postaji izstopil, nekaj zamrmral in pešalil proti domu... Zato se raje umakne na Rohanov kot, da bo imel mir in se kaj No, o pri- diži bi kmalu pozabil. Ko sem bil pri njem, je bil zelo presenečen in vesel, ko je pa čital v »Narodu« vse lepo opisano, mi je zameril. Zato mi je zagrozil z »izobčenjem« iz prijateljske zajednice, če še kaj izdam. Tega se bom čuval, prav zares!

V vratarstvu loži v operi teče življenje kljub počitnicam ves dan. Dvoje zvestih duš opravlja službo, trenutno je Tonček na dopustu, zato ga nadomestuje Pristekelj. Dva, ki poznata gledališče vseskozi do vseh podrobnosti. Točno vesta za dobre ali slabe strani krogarkoli. Sprejemata telegrama, pisma in pošiljke. Za ustnena sporočila sta zanesljiva tudi do poznih ur. Potem pa kakor kdo more. Za vsakogar morata ve- deti, kje je, se zljaj o počitnicah vodita evidenco. Ni čuda, prihajajo brzojavke, do- narna nakazila in taka roba. Pisemne za- vede smatrajo za »suh robo«.

Med sezono je to dokaj težka služba, zgodi se, da ta ali oni oboli, prav nena- doma, pa je treba spremeniti repertoar. Te- daj sta ta dva poklicana, da »mobilizirata« proste. Z avtom, če je malo časa, druga- če v tekoči štafeti »polovita« proste pri- zide. Zato morata imeti oba izreden dar, da vesta, kje je kdo ali katera. Tonček je v teh zadevah klasa zase, še za morebitne sestanke mora vedeti, in ker je diskreten, uživa splošno zaupanje.

Vprašajmo torej njegovega namestnika Pertekija, kako mu je kaj v tem »mrtve- času«, ko v gledališču šele pomalem vre. Poudariti moram, da je za reporterja naj- boljši vir vedno v vratarstvu loži, tam se križajo vesti in čisto že popreje, predno se uresničijo. Tam ob operi na klopi smo sedeli in ugrabili, marsikatero, tako glede ansambla, ki bo še ostal doma, pa o onih, ki silijo iz Ljubljane in teh je vedno več! Kaj bo? »Merodajni« molče in nič ne zveš od njih. Čakajmo torej še nekaj časa.

O gospej Zlati Gjurgjevičev se zopet po- rajajo vesti, da bo sigurno odšla v novi sezoni iz Ljubljane. Te vesti so krožile že večkrat, pa smo jih vedno znova ovrgli. Zljaj pa kaže, da bo zares. Ni to noben reklamni trik ali kaj podobnega.

Prof. Šest se je vrnil iz Italije in v Zvez- di se je v družbi s Stritofom »razgovoril«. Vso Italijo je prepotoval, Benetke, Rim, Neapelj, Ravenna pa Pisto in zopet Rim in še kar tucat znanih krajev je imenoval. No, potem je bil v Nizzi. Kadar je Šest na potovanju, se vedno kaj zgodi, vse dogo- diče naš Šest lepo zbere in ob priliki bomo gotovo čitali kako fino zadevo s pota. Iz- mučen do skrajnosti je v Veroni sedel k nogam velikega Danteja. Pristopi nekdo in ga vpraša, če je on, Šest, »tedesco«. In Šest pove, da ne. Mož mu pa pravi, da je on sam »tedesco«, pa še iz Frankfurt. No, človek božji, bodi, kaj morem jaz za to. Oni poudarja, da je že Šest let v Veroni. Nato v Šestu nekaj »zavre«, pa mu lepo odvrne, da res on ni kriv, če je tako. Ti- palta sta tako kake pol ure, če je »tede- sco« iz tretjega carstva povedal, da bi še vse bilo, če bi ne bil vseh šest let brez za- služka. Šestu je začelo presaditi, pa je po- sluša. Ja, ja, seveda, je težko, mu pritr- di. Telaj je »tedesco« navezal kar direktno stike. Zasluzil bi rad. Ja, bratec, kar za- služil, blagor ti in od evca ti privoščim, ali kako? Takole: »tedesco« si je izbral za žr-

tev našega Šesta in ga hotel voditi po Ve- roni. Telaj je pa Šest odpel svoje registre in povedal, da Verono pozna in bi bil rad — sam. »Tedesco« je porabil za politiko zblizanja skoro celo uro, ugotovil »Pech« pa izginil. Tako se je Šest še nadalje na- slanjaj na noge velikega Danteja in už- val mir...

Potem je šel k papežu po blagoslov. Na čudne »vize« si je priboril pot do njega. Najprej se je seznanil s postavnim častni- kom v civilu, ki mu je za naslednji dan obljubil svojo pomoč pri avdienci, skupni seveda z neštetimi drugimi. Po uri vožnje je bil tam in v vrsto, bratec. Znanca od garde ni več spoznal, tako je bil blestel in uniformiran. Tisoči ljudi so se gnetli k vhodu. Ker si pa Šesta lahko vsak zapo- zna, če ga vidi le enkrat, ga je Švica spoz- nal in po čudovitih hočnikih ga je varno pripeljal v osredje, odprl vrata, mu stis- nil roko pa ga potisnil v sprejemno dvor- ano. Žogom in pika! Tako je prišel Šest povsem v osredje in čakal papeža. Zvon- ček zazvonil, Švica pri pograbilo hebebarde, se postavilo v »mirno« in tedaj prineso štirje na nosilnicah papeža vsega v belem. Pet minut govora, pridige, pa blagoslov in odpustki. Tako je bilo, ko sem gledal pa- peža, je dejal. Vmes je študiral ceremoni- jel glede na scenerijo in režijo, ki je od vraga odlična. Vse je »klapalo«, kakor pri nas v teatru...

Trener Hohl o našem plavalnem sportu

Pred svojim povratkom v Budimpešto je podal trener plavalne sekcije SK Ilirije zanimivo izjavo o napredku jugoslovenskega plavalnega sporta

Ljubljana, 18. avgusta.

Madžarski plavalni trener Bela Hohl, član budimpeštanskega FTC, ki mu je bilo le- tošnje sezono že tretjič poverjeno trener- sko mesto v plavalni sekciji SK Ilirije, se bo v kratkem vrnil v domovino. Pred od- hodom ga je obiskal naš poročevalec, ka- teremu je izrazil svoje mnenje o vrednosti jugoslovenskih plavalcev v splošnem in še posebej o Iliriji. Njegova izjava kot ne- pristranskega inozemskega strokovnjaka, ki si je za svojega ponovnega bivanja me- nami pridobil zaradi svoje skromnosti obilo prijateljev in ki ima v nemali meri zaslu- ga, da zavzema Ilirija trenutno vodilno mesto v jugoslovenskem plavalnem sportu, bo ne- dvomno zanimala našo javnost.

— Kakšno je vaše mnenje o naših ju- niorjih?

Najboljše! Juniorsko prvenstvo je poka- zalo s svojimi rezultati, da mlada garda le malo zaostaja za seniorji. Jugoslavija raz- polaga z materialom, ki bo v doglednem času dostojno zamenjal seniorje. Le nekaj še manjka in to je glavni vzrok, da Ju- goslavija ne igra v mednarodnem svetu vlo- go, ki ji bo lahko. Trdno sem prepričan, da je

»Hm, hm...« (je bil medkilo). Potem je spregovoril še naš dirigent Ni- ko Stritof. Bil je v Parizu »glasbenim po- tom«, potem je pa odšel nekam v Savin- sko dolino na oddih. Od tam ga je prepo- dil ljubljanski radio na ping — pong... Stritof radia ne prenese, posebno ljub- ljanskega ne, ta ga je pa vznemirjal vse dni, zato je pobegnil nazaj v lepo Ljublja- no. O »ping-pongu« ima svoje mnenje. Ves dan je čul pod oknom: pik — pok — pok — pik... Tudi ta sport ga je prepolil, mera je bila polna, lepše je v Ljubljani, posebno pa v Zvezdi ob črni ali ledeni ka- vi...

Sploh pa je Stritof zelo redkobeseden, zato se mu nisem drznil razsušiti »ping- pong«, igre, tiste, ki jo je pokazal in raz- ložil nekdo Kolacio naši primabalerini Mo- harjevi in drugim, ko je bila doba kislh kumar in vroče za v vodo...

Kolacio je sploh »salvijlija«, prvo v ste- smolu ima le v tem, da ne »pri...« »eto, kar pove, ja, če bi imel, potem...« Kolacio ni pustil za seboj noben... »ov- tino k« »Prodani neveste«, Ej, ta našega Aleksandra. Čudna, gonetna.

Repertoar drame se kuje z velikimi kla- divi. Še precej je časa, pa režiserji že za- sedajo, kujejo, predlagajo in pravičajo zasedbe. Po vseh predpripravih sočel, se nam obeta letos v dramji izredno dobra in polna sezona.

Valj Smerkoljeva je končala študij na Dunaju in že pridno trenira ples v teatru. V operi bo tako dobrodošla, v samem ba- letu pa ne bo več nastopala, tako so mi dejali. Sicer jo bomo pa vprašali, da nam pove še katero z Dunaja. R. Kos

In jo v tem pogledu prekaša edino Jug. Po- tehniko mu prav gotovo pripada v Ju- goslaviji drugo mesto, da pa si tega mesta ni priborilo, je vzrok v pomanjkanju borbe- nosti. Močna konkurenca je sicer dobro sredstvo, da se temu saj nekoliko odpo- more, vendar se borbenosti, ki je za vrhu- ske rezultate nujno potrebna, s tem še ne da pridobiti. Ta mora biti prirojena. Moje trdno prepričanje je, da je vzrok v plemen- ski mentaliteti, če trenutni živčni refleks ne nastopi sam in ne povzroči takojšnje reakcije, je vsak trud zaman. In prav to je pri vseh igrah z žogo, bodisi na suhem ali v vodi, nujno potrebno. V Ljubljani sem gledal tudi nogomet in tenis, povsod sem prišel do enakih zaključkov; vse, kar je v zvezi z žogo, Slovencem ne leži, dasi so kot posamezniki po naravi nadarjeni ka- kor malokdo. Morda mi bodo zamerili, toda povedal sem odkrito, kar mislim.

— Kaj pa Jadranski pokal? O njem imam najboljši mnenje. Je zelo dobra zamisel, ki je mnogo pripomogla k popularizaciji plavalnega sporta in je tudi v sportnem pogledu popolnoma dosegla svoj namen. Plavalci so v dobrem treningu,

kar sicer ne bi bili. Uspeh bi bil po mojem še boljše, če bi bilo število sodelujočih klubov večje. Z Ilirijo sem zelo zadovoljen. Pokazala je, da je v Jugoslaviji daleč naj- boljše. Upam, da bo pri tem ostalo; — pla- valna šola bo gotovo vsako leto dala nekaj talentov. Za doseg vrhunskih rezultatov je potrebno strogo sportno vzdržno življe- nje in je tudi to točka, ki se ji menda po- sveda premalo pozornosti.

— Kaj mislite o našem plavanju v splo- šnem?

Moški so neprimerno boljše kakor ženske, a tudi ti so dobri le na kratkih progah. Po- glejte vašo rekordno tablico in videli boste, da rekordi na daljše proge v pogledu kva- litete ne vzdržijo primere z onimi na krajše. Vzrok sem povedal že prej. Izmed jugoslo- venskih plavalcev mi najbolj ugajata Wilfan in Cerer, izmed mlajših pa Schell in Cur- tini, pri ženskah pa najboljši Smolkova, za njo pa Wernerjeva in Beara. In za konec vas prosim, da še enkrat pribijete vsem vašim plavcem: Le s trdnjo voljo in živ- ljenjem, popolnoma posvečenem sportu, je mogoče doseči dobre rezultate

M. P.

V znamenju stavbarstva

Jesenski velesejem v Leipzigu bo zanimal zlasti stav- benike, arhitekte in stavbne podjetnike

Leipzig, v avgustu.

V nedeljo 30. avgusta bo slovesno otvor- jen v Leipzigu velesejem, ki bo pokazal pridobitve v modernem stavbarstvu (Leip- ziger Herbstbaumesse). Stavbarski velese- jem bo odprt do četrtega dne 2. septembra. Dva velika paviljona na prostoru velese- jema so razne trdke in podjetja iz stav- bene stroke že zasedla. Na prostem poleg paviljonov bo razstavilo več manjših trdk. Stavbni jesenski velesejem v Leip- zigu bo torej zanimal vse stavebneke, arhi- tekte in nameščence v stavbnih podjetjih, ki jim je glavno polje udejstvovanja tako zvano »visoko stavbarstvo«, predvsem pa gradnja stanovanjskih hiš.

V ospredju vsega zanimanja bo na tej razstavi novi gradbeni material, potreben za gradnje v surovem kakor tudi za do- gradnjo v notranjosti. Razstavljeno bo gra- divo, ki je prišlo šele zadnjega leta na trg. Razumljivo je, da bo slehernega stavbenika zanimalo, kakšne so snovi, s katerimi gra- de zadnja leta po najmodernejšem načinu. Nemci svoje stanovanjske hiše. Cena, se- stava, način uporabe cementa, lesa, umet- no izdelanih snovi in kovin kakor tudi magnezije in aluminija bodo brez dvoma zbudile zanimanje obiskovalcev te stroke.

Površina razstavljane prostora za stav- barstvo znaša 14.500 kv. m. V zvezi s to stavbarsko razstavo bo tudi razstava »Aus dem deutschen Siedlungswerk«, ki kaže vzorno zgrajena in urejena selišča za ši- rko sloje, kakor tudi smotrna delavska domovanja. V posebnem oddelku je prika- zana moderna uporaba elektrike in plina. Jesenski velesejem v Leipzigu bo pokazal tudi, kakšen uspeh je mogoče doseči danes s pomočjo dobre in učinkovite reklame. Ni ga danes več trgovca, ki ne bi vedel, da

je reklama njegov najboljši prodajalec. — Učinek dobre reklame je viden zlasti na razstavah in velesejnih v Leipzigu bo od 29. avgusta do 2. septembra razstavilo nad 200 reklamnih podjetij. V dveh skupinah bodo zastopani izdelovalci reklamnih sred- stev za trgovino in industrijo na veliko in izdelovalci reklamnih sredstev za prodajo na drobno. Mnogi tiskovni, letakov, foto- grafij, načrtov in drugih reklamnih pripo- močkov bo za slehernega obiskovalca ne- izčrpen vir za nove pobude in ideje. Ra- zen navadnih reklamnih letakov bodo obis- kovalci videli, kako je mogoče z reliefni- mi letaki in lepenci kakor tudi v steklu in v pločevini izdelati zelo učinkovita reklama- sredstva. Novost, ki bo zbudila gotovo veliko zanimanje, bodo konzervne skatlice, ki se dajo brez pripomočkov na mah od- preti. Posebno močno bodo zastopana re- klamna sredstva, ki jih potrebuje vsak tr- govec v svojih izlozkih pri podrobnih pro- dajah. Interesiranci bodo našli vse, kar po- trebujejo, od navadnega in cenenege deko- racijskega papirja do dražjih izlozbenih fi- gur. Posebno privlačne bodo novosti v obliki in konstrukciji svetlobnih teles, brez katerih dandanes dobra izlozba ne more ušinkovati.

V stavbarskem oddelku, ki bo v ospredju jesenskega velesejma v Leipzigu, bo raz- stavilo 250 trdk in podjetij. Izgotovljene produkte bo razstavilo 5.500 podjetij. Je- senski velesejem bo nudil zaradi tega jas- sen pregled dela in načrta nemške in sred- nejevropske produkcije. V Leipzigu prika- zujejo okrog 6.000 evropskih in prekomor- skih kupecov, ki so se že spomladi najavili in ki se zanimajo za novosti jesenskega velesejma.

Pestre svetovne zanimivosti

OBNOVA VERSKE SVOBODE V ŠPANLJI Republikaška vlada hoče zagotoviti iz- vedbo člena ustave, ki govori o verski svo- bodi. V bližnji bodočnosti bo zopet obnov- ljeno bogoslužje v cerkvah.

MIROVNI KONGRES V PARIZU V torko se začne v Parizu mirovni kon- gres, ki mu bo predsedoval francoski mi- nister Delbos. To bo 32. mirovni kongres; prvi je bil prirejen že l. 1889. Kongres or- ganizira Mednarodna mirovna organizacija v Ženevi. Na programu kongresa bodo po- litična vprašanja, o Abesiniji, Španiji in Ki- tajske, pa tudi idejna in propagandna.

BRAZILSKA SI IZPOSODI LADJE Brazilija nima dovolj vojnih ladij, zato si namerava izposoditi od Zedinjenih držav severne Amerike torpedovke za nadzorstvo nad svojim dolгим obrežjem. Potrebne pa tudi ladje za pouk svoje mornarice. Izpo- sojene ladje spadajo med rezervo in ne služijo vojnim namenom.

LETALO ZA MAHAJOČIMI KRILI Upokojenec Chalupsky je javil praškemu Aeroklubu, da se mu je posrečilo rešiti vprašanje orthoptera, letala, ki v svojem le- tu verno posnema ptičji let. Chalupsky je naredil model letala, ki v resnici mnogo obeta. Z vprašanjem letala z mahačimi kri- li se je pečalo že več strokovnjakov, a do- slej ni imel še noben izum praktičnega po- mena.

VOHUNSTVO ZA FRANCA V FRANCIJI Francoski listi, ki simpatizirajo z vlado, objavljajo senzacionalne vesti o vohunstvu

za Franca, odkritem nedavno v Franciji. Pri tem napadajo velike francoske liste, ki molče o teh odkritjih. »Populaire« celo tr- di, da vohuni niso delali le za Franca, temveč tudi proti Franciji, češ, da so po- siljali čez mejo pomembne načrte in podat- ke. »Le Soir« pa piše, da je bila vohunska organizacija, ki so jo odkrili te dni v Fran- ciji, le ena izmed podružnic vohunske cen- trale v Biarritzu, tako zване »Velike fre- gate«, ki ima podružnice v Nizzi, Toulou- su, Perpignanu in še v nekaterih krajih. Ko je bilo odkrito vohunsko gnezdo v Marseillu, se »Velika fregata« prenese- la prenesla svoj sedež v Jean de Luz in v Ra- vone. Vohunska centrala je baje pošila- la vsak večer šifrirane vesti v Burges, in sicer s tajno radijsko postajo. Njene zad- nje radiogramne je pa prestregla francoska policija in jih dešifrirala.

NEMSKO VOHUNSTVO V ANGLIJI V zvezi z zadnjimi odkritji Scotland Yar- da in protivohunskega oddelka Secret Ser- vicea o vohunstvu Nemcev v Angliji je po- večana itacija za Secret Service. Ta slovi- ta angleška organizacija je v zadnjih ted- nih sprejela več sto novih uradnikov za posebni oddelk za protispijonažo. Razen treh nemških novinarjev ni bil izznan iz Anglije noben Nemec, toda nešteto Nem- cev, zlasti žensk, je prešlo policijsko opo- zorilo, da je njihovo delovanje znano in da ne bodo dobili dovoljenja za nadalnje bi- vanje v Angliji, ake se takoj ne odločijo svojih skrivnih poslov. Ugotovljeno je bi- lo, da so v gospodarnostnih pomorskih ofi- cirjev zaposlena nemška dekleta in da je zaposlenih tudi mnogo mladih Nemk kot strojepeki v pomembnih gospodarskih po- djetjih. Mnoge izmed njih so pisala kompo- nitirajoča pisma posebnim naslovnikom v Nemčiji.

Andre Armandy:

67

Princesa Symianova

Roman

In Robert mu je jel opisovati dogodke svojega življenja od trenutka, ko je stopila vanj Staša. Povedal mu je vse odkrito, brez vsakega olepše- vanja. Dejal je, da je bila Staša edino, kar ga je vezalo na življenje in da bi se bil brez nje že dav- no poslovil od tega sveta. Govoril je ganljivo in vendar tako preprosto, pravil mu je, kaj je bila zanj ta ljubezen, tako dolgo pogrešana in končno zopet najdena. Ne da bi mu odkril Satančkov taj- no, mi je povedal vse, kar je mogel o Stašini uso, di. Spokorno je priznal, v čem je po njegovem mnenju zlorabil Cantaloubovo zaupanje in prosil ga je odpustitja, češ, da je pripravljen storiti vse, kar bi zahteval od njega.

Delal bom, gospod Cantaloube... Oh, s kol- likim veseljem bom delal! — Pomislite, dvoje življenj znova urediti; Stašino in svoje življenje. Pomagajte nama, gospod Cantaloube, saj morava biti vam hvaležna za svojo srečo in videti boste, da nisva nevaležna.

Cantaloube je poslušal Roberta najprej z blazi-

ranim nasmehom, potem pa s čudno pozornostjo. Polagoma se mu je zjasnil obraz, končno se je pa obrnil proč, da bi skril svojo zadrego. Zdelo se je, da je zatrpel v težke misli.

Ko je Robert končal, ga je vprašal o nekaterih okolnostih, kakor da se hoče še bolj utrditi v svo- jem prepričanju.

— Deset let je torej tega, odkar jo poznate? — Da, in odkar sva blodila skozi življenje, ne da bi se bila po njegovi krivdi našla. Razmišljaj je glesno: — Vaše bivanje na ruskem bojišču? — Hotel sem jo najti. — Vaša igralska strast? — Hotel sem si jo izbrisati iz spomina. Cantaloube je odzval: — ... vaš sklep posloviti se od sveta? — Čemu bi se človek boril, če pa izgubi vse, kar ga veže na življenje? Cantaloubov glas je zvenel zamolklo: — In... vi pravite, da ste izgubili vse? Morda — razen avtomobila.

— Avtomobila? Ah, da, tistega avtomobila. Brancelin se je čudil, da je Cantaloube proti svoji navadi naenkrat tako razburjen. Videl je, kako je vstal in stopil k oknu, od koder se je za- gledal na zaliv des Anges, zdaj pust. Vračajoč se k Robertu je dvignil Cantaloube svoj zbegani obraz in moral se je odkaljšati, da je lahko spregovoril:

— Če hočete... pa odloživa nadaljevanje pogo- vora, saj imava oba o čem razmišljati...

Vzel je iz žepa pismo in ga pomolil Robertu. Ro- ka se mu je tresla.

— Glejte, kaj so mi naročili. To-le pismo naj vam izročim... Ne, ne odpirajte ga... počakajte, da odidem.

Robert je strážno prebledel, ko je sprejel pismo. Cantaloube se je izognil njegovemu vprašujočemu pogledu in stopil k vratom. Na pragu se je pa obr- nil in mu dejal z nepričakovano nežnostjo: — Če me boste rabili, bom v cvetličnjaku. Osta- nem tam vam na razpolago... Telefonirajte mi in tskoj pridem... Samo pogum, dragi moj.

Potem je pa odšel in pustil Roberta vsega zbe- ganega pred pismom, ki je jelo vzbujati grozo v njem.

★

Cvetličnjak je bil prazen. Ob tem času so sedeli gostje palače v kazinih ali gledališčih. Cantaloube je sedel v naslanjaj. Prihitej je maitre d' hotel: — Ne, ničesar nočem — hvala lepa, — mu je odgovoril raztreseno.

— Torej... je modroval sam pri sebi, če ima prav... torej sem se jaz zmotil?

Težak obup se je polotil Cantalouba. Prvič je ta skeptik čutil, da se je njegovo prepričanje v te- meljnih zmagalo. V vsem tem, kar je začel, se je ravnal samo po svojem smislu za praktičnost. In glej, ta neumna sentimentalnost, tako smešna

in vendar tako pravična v Brancelinovi usti, ga je poglala v dvome. Kdo med njima ima prav?

V njem se je oglašil njegov drugi jaz:

— Pozabljaš na svoje srečanje z njo v njeni vili v Agay. Mar se ne spominjaš, kako mučen nastop so izzvala tvoje besede. Ali se ne spominjaš, kako zaničljivo je poslušala utemeljitev Robertovega bivanja na Rivieru?

Bože moj in vendar sem ji povedal to tako ob- zirnno... Recimo, da te to opravičuje, vendar pa ne smeš pozabiti na njene proteste in na njeno užaljeno dostojanstvo. Če bi bila igrala v tem ko- medijsko, bi bila največja igralka na svetu.

— Ne ugovarjam! Potemtakem pa pojdiva pre- ko tega, kajti tudi jaz nisem ugovarjal njenemu prepričanju, ko je zvedela, da se bo moral Robert v bodoče preživljati iz rok v usta.

— Morda razočaranje?

— Recimo, je nadaljeval Cantaloube pogovor obeh svojih jazov, — toda čemu potem tiste solze, solze brez ihtenja... Tiste tihe solze, ko si ji raz- lagal, da je ona edina ovira, da se njen ljubček ne more znova postaviti na noge... Ali je bila ogor- čena, ko si ji povedal, kakšne vezi te vežejo nanj... Ali je izgovorila le eno ogorčeno besedo, da je bila ona izbrana za predmet vajinega prizadevanja? Ne, nič, samo počasno popuščanje, pomešano z upornikiški čustvi: odpovedati se Robertu? Zopet ločiti naju... Ah, gospod... Recite vendar, recite, da to ni mogoče!